

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obo/7/2021
Identifikačné číslo spisu:	1118211435
Dátum vydania rozhodnutia:	31.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Priecelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1118211435.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcov: 1. Aramis Real Estate SE, so sídlom Záhřebská 562/41, Vinohrady, 120 00 Praha 2, Česká republika, IČO: 087 98 991, 2. IDEA NOVA SE, Záhřebská 562/41, Vinohrady, 120 00 Praha 2, Česká republika, IČO: 065 41 984, obidvaja zastúpení Advokátska kancelária JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., so sídlom Pred poľom 1652, 911 01 Trenčín, IČO: 36 857 882, proti žalovanému: JUDr. Martin Aksamit, so sídlom kancelárie Michalská 14, 811 01 Bratislava, správca konkurznej podstaty úpadcu IDEA NOVA, s.r.o. v konkurze, so sídlom Novozámocká 224, 949 26 Nitra, IČO: 36 533 769, zast. Michalko Legal Counsel & Co. s.r.o., so sídlom Michalská 276/16, 811 01 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 50 367 943, o určení, že plán speňaženia pri speňažení majetku z konkurznej podstaty úpadcu z 01. 07. 2005 pri predaji podniku úpadcu v rámci 4. kola ponukového konania na predaj podniku úpadcu uzavretím zmluvy o predaji podniku zo dňa 19. 04. 2006, porušený nebol, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cbi/2/2018-230 zo dňa 23. 06. 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cbi/2/2018-230 zo dňa 23. 06. 2020, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd prvej inštancie (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinstančný súd“) rozsudkom č. k. 1Cbi/2/2018-230 zo dňa 23. 06. 2020 žalobu žalobcov v 1. a 2. rade (v ďalšom texte označovaní tiež ako „žalobcovia“) zamietol (1. výrok), súčasne žalovanému priznal proti žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (2. výrok).

2. Z odôvodnenia prvoinstančného rozsudku vyplýva, že žalobca v 1. rade (pôvodne REALITY OBCHODNÁ, a.s., so sídlom Nová ulica 1588, 900 31 Stupava, IČO: 36 347 493 ako právny

predchodca) a žalobca v 2. rade sa žalobou, doručenou pôvodne Okresnému súdu Bratislava I dňa 29. 06. 2018, domáhali určenia, že plán speňaženia pri speňažení majetku z konkurznej podstaty úpadcu IDEA NOVA, s.r.o., v konkurze zo dňa 01. 07. 2005 pri predaji podniku úpadcu v rámci 4. kola ponukového konania na predaj podniku úpadcu žalobcovi v 1. rade uzavretím zmluvy o predaji podniku zo dňa 19. 04. 2006, porušený nebol. Súčasne si uplatnili náhradu trov konania. Žalobu odôvodnili tým, že uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 4K/18/2005-225 zo dňa 04. 05. 2005, bol na majetok úpadcu IDEA NOVA, s.r.o., so sídlom Novozámocká 224, 949 26 Nitra, IČO: 36 533 769, vyhlásený konkurz a uznesením č. k. 4K/18/2005-1701 zo dňa 19. 09. 2016, bol žalovaný ustanovený do funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu ako štvrtý správca v poradí. Žalobca v 2. rade je výlučným vlastníkom nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXXX, k. ú. L. A. (ďalej len „nehnuteľnosti“). Prvý správca, JUDr. Božena Ilavská, predložil konkurznému súdu návrh plánu speňaženia majetku z konkurznej podstaty zo dňa 01. 07. 2005. Dňa 18. 07. 2005 sa konala opakovaná schôdza veriteľov úpadcu, predmetom ktorej malo byť schválenie plánu speňaženia, avšak schôdza veriteľov nebola uznášaniaschopná, preto v zmysle § 10 ods. 9 veta prvá zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní účinného v rozhodnom čase (ďalej len „ZKV“) platilo, že plán speňaženia je schválený schôdzou veriteľov tak, ako ho predložil správca. Opatrením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4K/18/2005 zo dňa 18. 07. 2005 bol udelený súhlas s predajom majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu, a to mimo dražby za podmienok špecifikovaných v predmetnom pláne speňažovania. Po zverejnení oznámenia o vyhlásení 4. kola ponukového konania na predaj podniku úpadcu v Obchodnom vestníku č. OV 44B/2006, bola v stanovenej lehote doručená jediná ponuka, a to ponuka žalobcu v 1. rade, ktorý bol vyhodnotený ako kupujúci v 4. kole ponukového konania na predaj podniku úpadcu, nakoľko v zásade splnil (hoc nie všetky) podmienky a účel podmienok ponukového konania. Dňa 19. 04. 2006 uzavreli správca a žalobca v 1. rade zmluvu o predaji podniku, na základe ktorej žalobca v 1. rade nadobudol vlastnícke právo k podniku úpadcu vrátane nehnuteľností. Druhý správca úpadcu však do majetkovej podstaty úpadcu spísal aj nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobcu v 2. rade, keďže podľa jeho názoru bol pri predaji podniku úpadcu v 4. kole ponukového konania porušený plán speňaženia podniku úpadcu, následkom čoho by mala byť absolútna neplatnosť zmluvy o predaji podniku uzatvorenej dňa 19. 04. 2006 medzi správcou a žalobcom v 1. rade. Na základe uvedeného majú žalobcovia v 1. a 2. rade naliehavý právny záujem na určení, že predmetný plán speňaženia porušený nebol. Žalobcovia v 1. a 2. rade majú za to, že žalobca v 1. rade nemohol a nemôže zodpovedať za spôsob a výsledok vyhodnotenia verejného ponukového konania zo strany správcu, nakoľko jeho činnosť podlieha dozoru a kontrole zo strany veriteľského výboru a konkurzného súdu. Žalobca v 1. rade nebol účastníkom konkurzného konania na majetok úpadcu, a tak nemal vedomosť o znení plánu speňaženia, podľa ktorého mal správca právo, nie povinnosť odmietnuť najvyššiu ponuku pri nesplnení podmienok ponukového konania a aj v prípade nízkej kúpnej ceny bolo výlučne na rozhodnutí správcu, či predmetnú ponuku žalobcu v 1. rade prijme alebo nie.

3. Žalobcovia v 1. a 2. rade zároveň poukázali na to, že na Okresnom súde Nitra (ďalej len „OS Nitra“) prebieha na základe žaloby žalovaného (v tomto konaní) proti žalobcom v 1. a 2. rade (a ďalším subjektom) sporové konanie pod sp. zn. 27Cb/158/2007 o určenie neplatnosti zmluvy o predaji podniku zo dňa 19. 04. 2006, o určenie vlastníckeho práva a o vydanie vecí. Zároveň na Krajskom súde v Bratislave (ďalej tiež len „KS v Bratislave“) je pod sp. zn. 9Cbi/6/2007 vedené konanie proti žalobcovi v 2. rade o vrátenie nehnuteľností do konkurznej podstaty a pod sp. zn. 9Cbi/2/2008 je vedené konanie o žalobe žalobcu v 2. rade proti žalovanému o vylúčenie nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty. Ani jedno z týchto konaní nie je doposiaľ právoplatne skončené.

4. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe, doručenom súdu dňa 25. 07. 2019, žiadal žalobu zamietnuť. Uviedol, že na žalobou požadovanom určení nie je naliehavý právny záujem, nakoľko predmetná otázka bude musieť byť riešená ako otázka predbežná v rámci konania vedeného OS Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007 a konania vedeného na KS v Bratislave pod sp. zn. 9Cbi/2/2008, ktoré je v súčasnosti prerušené do právoplatného skončenia konania na OS Nitra. Žalovaný má za to, že naliehavý právny záujem absentuje v danom prípade aj z dôvodu, že v prípade úspechu žalobcov v 1. a 2. rade sa ich právne postavenie nijakým spôsobom nezmení, nakoľko nedôjde k zmene na liste vlastníctva, na ktorom sú predmetné nehnuteľnosti zapísané a tieto ani nebudú vylúčené zo súpisu podstaty, keďže vylúčenie je

možné vykonať len na základe rozhodnutia súdu, čo je práve predmetom konania vedeného na KS v Bratislave pod sp. zn. 9Cbi/2/2008. Žalovaný zároveň vo vzťahu k meritu veci namietol nedodržanie zákonného postupu v zmysle § 27 ods. 3, 8 ZKV pred uzavretím zmluvy o predaji podniku dňa 19. 04. 2006.

5. Žalobca v 1. rade v podaní, doručenom súdu dňa 14. 08. 2019, k nedostatku naliehavého právneho záujmu namietaného žalovaným uviedol, že výpočet toho, čo možno v súlade s ustanovením § 137 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C. s. p.“) žalobou požadovať, je len fakultatívny. Žalobcovia z dôvodu spisania nehnuteľností do majetkovej podstaty úpadcu žalovaným, majú na predmetnom určení naliehavý právny záujem, pretože vyriešenie tejto právnej otázky určí ich postavenie, ktoré je aktuálne neisté, keďže táto právna otázka predchádza riešeniu ďalších otázok v rámci doposiaľ neskončených súdnych konaní. Žalobcovia majú za to, že samotné sporové konanie, vedené na OS Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007, trpí nedostatkom naliehavého právneho záujmu z dôvodu, že žalovaný nepostupoval zákonne, keď vyvolal predmetné sporové konanie, pretože v súlade so ZKV mal žalovaný najprv konkurznému súdu oznámiť, že žalobca v 2. rade si uplatňuje právo, že nehnuteľnosti nemali byť zaradené do súpisu majetku a následne mal byť žalobca v 2. rade vyzvaný konkurzným súdom na podanie vylučovacej žaloby, ktorú však tento bez vyzvania podal a ktorá je predmetom konania vedeného na KS v Bratislave pod sp. zn. 9Cbi/2/2008. Na margo žalovaným namietaného postupu konkurzného súdu, žalobca v 1. rade uviedol, že opatrenie KS v Bratislave sp. zn. 4K/18/2005 zo dňa 18. 07. 2005, ktorým bol udelený súhlas s predajom majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu mimo dražby za podmienok učených v pláne speňažovania, nebolo doposiaľ zrušené a je potrebné z neho vychádzať, pričom žalobcovia za rozhodnutie správcu pri vyhodnotení ponuky žalobcu v 1. rade zodpovednosť nenesú.

6. Žalovaný vo vyjadrení, súdu doručenom dňa 15. 11. 2019 uviedol, že prípustnosť určovacích žalôb podľa § 137 C. s. p., je podmienená splnením podmienky existencie naliehavého právneho záujmu (§ 137 písm. c/ C. s. p.) a existencie osobitného predpisu, z ktorého možnosť domáhať sa určenia právnej skutočnosti vyplýva (§ 137 písm. d/ C. s. p.). Napriek tomu, že žalobca v 1. rade argumentuje existenciou naliehavého právneho záujmu, predmetom žaloby je určenie, že plán speňažovania majetku z konkurznej podstaty úpadcu porušený nebol, pričom možnosť domáhať sa takéhoto určenia podľa žalovaného nevyplýva z osobitného predpisu, preto zotrval na tom, že žaloba je neprípustná a navrhol ju zamietnuť. Uviedol, že ak je dôvodom pre existenciu naliehavého právneho záujmu to, že sa vytvorí pevný rámec pre právne postavenie žalobcov v 1. a 2. rade, nie je zrejmé, čo je tým mienené, nakoľko cieľ sledovaný požadovaným určením je možné dosiahnuť inými prostriedkami právnej ochrany vyplývajúcimi z právnych predpisov, o ktorých už súdne konania prebiehajú. Žalovaný tvrdí, že žalobou požadované určenie nielenže nevyplýva z osobitného predpisu, ale nie je na ňom ani naliehavý právny záujem. Na margo žalobcom v 1. rade namietaného nesprávneho postupu žalovaného v súvislosti s konaním vedeným na OS Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007 žalovaný uviedol, že o vylučovacej žalobe bude možné rozhodnúť až po skončení konania o určenie vlastníckeho práva, v ktorom sa rieši otázka dôležitá pre meritorne rozhodnutie súdu, a teda za daných okolností má určovacia žaloba prednosť pred konaním o žalobe vylučovacej.

7. Žalobca v 1. rade vo vyjadrení, doručenom súdu dňa 30. 12. 2019, zotrval na svojom názore k otázke prípustnosti žaloby a existencii naliehavého právneho záujmu z dôvodu spisania nehnuteľností do majetkovej podstaty úpadcu žalovaným. Vyriešenie právnej otázky, či bol porušený plán speňažovania pri predaji podniku úpadcu, postaví právny rámec pre postavenie žalobcov, bez určenia ktorého je ich postavenie neisté, nakoľko táto právna otázka predchádza riešeniu ďalších otázok v rámci konaní vedených na OS Nitra a KS v Bratislave. Žalobca v 1. rade má za to, že prerušenie konania vedeného na KS v Bratislave do právoplatného skončenia konania vedeného na OS Nitra neznamena záver o uznaní jeho priority, nakoľko súd sa existenciou naliehavého právneho záujmu v konaní na OS Nitra nezaoberal. Žalobca v 1. rade má za to, že v predmetnom konaní abscentuje naliehavý právny záujem z dôvodu, že žalovaný nepostupoval správne a zákonne, keď vyvolal spor o

neplatnosť zmluvy o predaji podniku. Opakovane poukázal na to, že žalovaný mal postupovať v zmysle § 19 ods. 2 ZKV, mal oznámiť konkurznému súdu, že žalobca v 2. rade si uplatňuje právo, že nehnuteľnosti sa nemali zaradiť do súpisu a následne mal byť žalobca v 2. rade vyzvaný zo strany konkurzného súdu na podanie vylučovacej žaloby. Túto žalobca v 2. rade sám bez vyzvania podal a je predmetom konania vedeného na KS v Bratislave pod sp. zn. 9Cbi/2/2008. V zmysle uvedeného tak žalovaný nemá naliehavý právny záujem v konaní vedenom na OS Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007.

8. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní nariadenom na deň 23. 06. 2020, zotrval na tvrdeniach uvedených v žalobe a vo vzťahu k naliehavému právnemu záujmu dodal, že tento je daný, nakoľko odpadne predmet sporu vo všetkých konaniach vedených medzi sporovými stranami. Postavenie žalobcov je vzhľadom na prebiehajúce sporové konania neisté. Výslovil názor, že naliehavý právny záujem v sporovom konaní vedenom na OS Nitra absentuje a práve vyriešením právnej otázky v tomto sporovom konaní by sa právne postavenie sporových strán upravilo. Uviedol, že KS v Bratislave v rámci prerušenia konania otázku naliehavého právneho záujmu na OS Nitra neriešil, zaoberal sa iba tým, že tam prebiehala určovacia žaloba o neplatnosť zmluvy o predaji podniku.

9. Právny zástupca žalovaného sa na pojednávaní rovnako pridržiaval všetkých doterajších písomných podaní a zopakoval, že sa jedná o konanie o určenie právnej skutočnosti, kedy C. s. p., vyžaduje, aby to vyplývalo z právneho predpisu, čo splnené nie je a ani vo všeobecnosti nie je daný naliehavý právny záujem, ktorý je daný vtedy, ak sa nemožno domáhať nápravy inými prostriedkami. Výslovil, že postavenie žalobcov sa nijako nezmení a predmet sporu v ďalších konaniach neodpadne. Uviedol, že z dôvodu, že KS v Bratislave prerušil konanie o vylučovacej žalobe do právoplatného skončenia konania vedeného na OS Nitra, je tým vyriešená aj otázka naliehavého právneho záujmu na OS Nitra.

10. Keďže predmetom konania je žalobcami požadované určenie, že plán speňaženia pri speňažení majetku z konkurznej podstaty úpadcu porušený nebol, súd prvej inštancie primárne ako nevyhnutnú podmienku úspešnosti uplatnenia ich práva skúmal spornú existenciu naliehavého právneho záujmu podľa § 137 C. s. p. Poukázal na to, že predmetné ustanovenie pomerne výrazne modifikuje predošlú právnu úpravu, nakoľko v písm. c/ sa rozlišuje „klasická“ určovacia žaloba a podľa písm. d/ žaloba o určenie inej právnej skutočnosti. Touto právnou úpravou mienil zákonodarcu vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti, resp. platnosti všetkých právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu určovacej žaloby. Uviedol, že v súlade s ustálenou súdnou praxou určovacia žaloba podľa § 137 písm. c/ C. s. p., má miesto jednak tam, kde je pomocou nej možné eliminovať stav ohrozenia práva, či neistoty v právnom vzťahu, ak k zodpovedajúcej náhrade nie je možné dospieť inak a tiež v prípadoch, v ktorých určovacia žaloba účinnnejšie než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu, prostredníctvom ktorej možno dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov sporových strán.

11. V danom prípade mal súd prvej inštancie za to, že naliehavý právny záujem na žalobcami požadovanom určení daný nie je. Za podstatnú považoval zodpovedanie otázky, či podanou žalobou žalobcovia, ktorým svedčí procesná povinnosť naliehavý právny záujem preukázať, dosiahnu odstránenie spornosti práva alebo neistoty v ich právnom vzťahu.

Žalobcovia boli povinní osvedčiť naliehavý právny záujem na požadovanom určení, že plán speňaženia pri speňažení majetku z konkurznej podstaty úpadcu z 01. 07. 2005 pri predaji podniku úpadcu v rámci 4. kola ponukového konania na predaj podniku úpadcu uzavretím zmluvy o predaji podniku zo dňa 19. 04. 2006, porušený nebol. Po posúdení dôvodov, pre ktoré žalobcovia v 1. a 2. rade tvrdili, že majú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, rozsahom ktorých bol súd pri rozhodovaní viazaný, dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobcovia v 1. a 2. rade relevantným spôsobom nepreukázali, že nimi podaná žaloba je vhodným a účinným procesným nástrojom ochrany ich práv. Žalobcami deklarovaná naliehavosť meritórneho rozhodnutia z dôvodu úpravy právneho postavenia sporových strán podľa prvoinštančného súdu neobstoja, nakoľko v konaní nebolo osvedčené, že by sa nimi požadovaným určením dosiahla akákoľvek zmena v rámci ich

právneho postavenia. Žalobcovia nepreukázali, že by sa meritórnym rozhodnutím dosiahlo odstránenie spornosti a domohli sa ochrany svojich práv a oprávnených záujmov, rovnako tak by požadovaným určením nedošlo k nimi uvádzanému vytvoreniu pevného základu pre právne vzťahy medzi sporovými stranami, keďže v konaní bolo preukázané a nesporné, že ich úprava sa rieši už v skôr začatých konaniach vedených na OS Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007 a na KS v Bratislave pod sp. zn. 9Cbi/6/07 a 9Cbi/2/2008. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal súd prvej inštancie za to, že žalobcami požadované určenie je potrebné posudzovať ako prejudiciálnu otázku v skôr začatom konaní vedenom na OS Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007, predmetom ktorého je (okrem iného) určenie neplatnosti zmluvy o predaji podniku zo dňa 19. 04. 2006, nakoľko práve predmetný plán speňaženia uzavretiu tejto zmluvy predchádzal. Na základe uvedeného súd prvej inštancie vyslovil, že určovacia žaloba žalobcov v 1. a 2. rade z dôvodu, že má povahu len predbežnej otázky k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah, existencia ktorého je navyše predmetom už prebiehajúceho sporového konania, nie je vhodným nástrojom ochrany ich práv.

12. Súd prvej inštancie poukázal aj na skutočnosť, že rozhodnutím vo veci požadovaného určenia by nedošlo ani k zmene právneho stavu na liste vlastníctva č. XXXX, na ktorom sú zapísané dotknuté nehnuteľnosti, pretože s ohľadom na skutkový stav je možné domáhať sa riešenia predmetnej otázky len v rámci konania o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty. Takéto konanie však už prebieha, a to na KS v Bratislave pod sp. zn. 9Cbi/2/2008, pričom súd mal za preukázané a nesporné, že na základe uznesenia č. k. 9Cbi/2/2008-75 zo dňa 12. 11. 2008 bolo toto konanie prerušené až do právoplatného skončenia sporového konania vedeného na OS Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007 z dôvodu, že sa v ňom rieši otázka významná pre rozhodnutie vo veci samej.

13. Napokon k argumentácii žalobcov, že v konaní na OS Nitra absentuje naliehavý právny záujem správcu konkurznej podstaty na požadovanom určení a práve preto by sa určovacím výrokom v prebiehajúcom konaní upravilo postavenie strán, súd prvej inštancie uviedol, že aj v prípade zamietnutia žaloby na OS Nitra pre nedostatok naliehavého záujmu, bude ako predbežná riešená otázka platnosti zmluvy o predaji podniku a s tým spojená otázka plánu speňaženia majetku v konaní na KS v Bratislave, predmetom ktorého je vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty.

14.

Sumarizujúc vyššie uvedené, keďže žalobcovia v konaní neunesli dôkazné bremeno preukázania naliehavého právneho záujmu na nimi požadovanom určení, súd prvej inštancie žalobu žalobcov v 1. a 2. rade zamietol bez toho, aby sa zaoberal jej meritom.

15. Nárok na náhradu trov konania priznal súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1

C. s. p., žalovanému, ktorý bol v predmetnej sporovej veci voči žalobcom v 1. a 2. rade úspešný v plnom rozsahu.

16. Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cbi/2/2018-230 zo dňa 23. 06. 2020 podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobcovia z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b/ a písm. h/ C. s. p. V odvolaní zopakovali, že

z dôvodu uplatnenej určovacej žaloby naliehavý právny záujem na požadovanom určení odôvodňovali najmä tým, že dňa 19. 04. 2006 uzavreli prvý správca (JUDr. Božena Ilavská) a žalobca v 1. rade (za okolností bližšie špecifikovaných v žalobe) zmluvu o predaji podniku, na základe ktorej žalobca v 1. rade nadobudol vlastnícke právo k podniku úpadcu vrátane nehnuteľností. Druhý správca úpadcu do majetkovej podstaty úpadcu spísal aj nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobcu v 2. rade, keďže podľa jeho názoru mal byť pri predaji podniku úpadcu

v 4. kole ponukového konania porušený plán speňažovania podniku úpadcu, následkom čoho by mala byť absolútna neplatnosť zmluvy o predaji podniku zo dňa 19. 04. 2006 uzavretej medzi správcou a žalobcom v 1. rade. V zmysle uvedeného tak žalobcovia majú naliehavý právny záujem na určení, že predmetný plán speňaženia porušený nebol. Žalobcovia majú za to, že žalobca v 1. rade nemohol a

nemôže zodpovedať za spôsob a výsledok vyhodnotenia verejného ponukového konania zo strany správcu, nakoľko jeho činnosť podlieha dozoru a kontrole zo strany veriteľského výboru a konkurzného súdu.

17. Žalobcovia ďalej poukázali na fakultatívny výpočet toho, čo možno v súlade s § 137 C. s. p., požadovať. Z dôvodu spisovania nehnuteľností do majetkovej podstaty úpadcu žalovaným, majú žalobcovia na predmetnom určení naliehavý právny záujem, pretože vyriešenie tejto právnej otázky určí ich postavenie, ktoré je neisté, keďže táto právna otázka predchádza riešeniu ďalších otázok v rámci doposiaľ neskončených súdnych konaní. Žalobcovia tvrdia, že sporové konanie vedené na OS Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007 trpí nedostatkom naliehavého právneho záujmu z dôvodu, že žalovaný nepostupoval zákonne, keď predmetné sporové konanie vyvolal, pretože v súlade so ZKV mal žalovaný najprv podľa § 19 ods. 2 ZKV oznámiť konkurznému súdu, že žalobca v 2. rade si uplatňuje právo, že sa nehnuteľnosti nemali do súpisu žalovaným zaradiť a následne konkurzný súd mal vyzvať žalobcu v 2. rade na podanie vylučovacej žaloby, ktorú však tento bez vyzvania podal a ktorá je predmetom konania vedeného KS v Bratislave pod sp. zn. 9Cbi/2/2008. V tejto súvislosti žalobcovia poukázali na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“), konkrétne sp. zn. 5Obo/12/2018 z 23. 05. 2019, sp. zn. 4Obdo/21/2017 z 25. 04. 2018, sp. zn. 1Obo/101/2010 zo 06. 10. 2010, sp. zn. 2Obo/13/2012 z 30. 04. 2012, sp. zn. 3Obdo/13/2008 zo 07. 05. 2009, ďalej poukázali na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 202/2011 z 12. 05. 2011, napokon dôvodí rozhodnutiami Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/3655/2010 z 20. 04. 2011 a sp. zn. 22Cdo/2141/2001 z 25. 03. 2002, ako aj uznesením Krajského súdu v Hradci Králové sp. zn. 20Co/334/2000 z 29. 09. 2000 (R 65/2001).

18. Žalobcovia záver prvoinštančného súdu o neosvedčení naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení nepovažujú za legitímny, resp. vychádzajúci zo správneho právneho posúdenia veci. Žalobcovia sú presvedčení, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný, nakoľko týmto odpadne predmet sporu vo všetkých konaniach vedených medzi sporovými stranami. Výriešenie právnej otázky, či bol porušený plán speňažovania pri predaji podniku úpadcu, postaví právny rámec pre postavenie žalobcov v 1. a 2. rade, bez určenia ktorého je ich postavenie neisté, nakoľko táto právna otázka predchádza riešeniu ďalších otázok v rámci konaní vedených na OS Nitra a KS v Bratislave. Prerušenie konania vedeného na KS v Bratislave do právoplatného skončenia konania vedeného na OS Nitra, podľa žalobcov neznamena záver o uznaní jeho priority, nakoľko súd sa existenciou naliehavého právneho záujmu v konaní na OS Nitra vôbec nezaoberal. Žalobca v 1. rade, opakovane poukazujúc na ust. § 19 ods. 2 ZKV má za to, že práve v konaní na OS Nitra absentuje naliehavý právny záujem, a to z dôvodu, že žalovaný nepostupoval správne a zákonne, keď vyvolal spor o neplatnosť zmluvy o predaji podniku. Podľa názoru žalobcu v 1. rade žalovaný nemôže mať a ani nemá naliehavý právny záujem v konaní vedenom na OS Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007. Tento záver podľa názoru žalobcov nepriamo potvrdil aj súd prvej inštancie v bode 20. svojho rozsudku, v ktorom uviedol, že aj v prípade zamietnutia žaloby na OS Nitra pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, bude ako predbežná otázka platnosti zmluvy o predaji podniku a s tým spojená otázka plánu speňažovania riešená v konaní na KS v Bratislave. Týmto prvoinštančný súd pripustil, že OS Nitra by žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu mal zamietnuť.

19. Zhrnúc vyššie uvedené majú žalobcovia v 1. a 2. rade za to, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení osvedčili, keďže existuje všeobecný predpoklad, že vyhovujúci rozsudok by bol pre žalobcov po právnej stránke mimoriadne významný, čiže užitočný, nakoľko by odstránil neistotu v právnom vzťahu medzi sporovými stranami aj v iných konaniach, čím v danom prípade existuje naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je.

20. V ďalšej časti odvolania žalobcovia poukázaním na ust. § 365 ods. 1 C. s. p., namietli nepreskúmateľnosť prvoinštančného rozsudku tvrdiac, že súd prvej inštancie odôvodnenie výroku rozsudku založil iba na formálnom, i keď vcelku rozsiahlom opise žaloby, vyjadrení strán, citovaní

jednotlivých zákonných ustanovení na vec sa vzťahujúcich právnych predpisov, pričom vlastnému právnemu odôvodneniu svojich záverov sa venoval len v minimálnom rozsahu. Tvrdia, že súd prvej inštancie sa dostatočne náležite nevysporiadal s právnou argumentáciou žalobcov odôvodňujúcou naliehavý právny záujem na požadovanom určení, teda na určení, že plán speňaženia pri speňažení majetku z konkurznej podstaty úpadcu IDEA NOVA, s.r.o. v konkurze zo dňa 01. 07. 2005 pri predaji podniku úpadcu v rámci 4. kola ponukového konania na predaj majetku úpadcu žalobcovi v 1. rade uzavretím zmluvy o predaji podniku zo dňa 19. 04. 2006, porušený nebol. Žalobcovia namietli, že súd prvej inštancie ich argumenty len stroho odmietol, bez náležitého odôvodnenia, na základe akých skutočností k svojim záverom dospel a nevysvetlil, akými myšlienkovými postupmi sa pri posudzovaní naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení riadil. V dôsledku uvedeného je podľa názoru žalobcov rozsudok prvoinstančného súdu arbitrárny, a teda nepreskúmateľný.

21. Na základe všetkých vyššie konštatovaných tvrdení žalobcovia odvolaciemu súdu navrhli, aby rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cbi/2/2018-230 zo dňa 23. 06. 2020 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnili právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

22. K odvolaniu žalobcov sa písomným podaním zo dňa 07. 09. 2020 (č. l. 256 - 258) vyjadril žalovaný, ktorý, argumentujúc tvrdením, že podľa jeho názoru mala byť žaloba žalobcov posúdená ako žaloba na určenie právnej skutočnosti, súčasne, pokiaľ aj súd prvej inštancie túto posudzoval ako určovaciu žalobu, tak správne vyhodnotil nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Súčasne si uplatnil nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

23. Postupom podľa § 374 ods. 1 C. s.p., súd prvej inštancie doručil vyjadrenie žalovaného k podanému odvolaniu žalobcom, ktorých ďalšie vyjadrenia nenasledovali.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podali strany sporu (žalobcovia v 1. a 2. rade), v neprospech ktorých bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), včas (§ 362 ods. 1 veta prvá C. s. p.), proti rozsudku, proti ktorému zákon podanie tohto opravného prostriedku nevylučuje (§ 355 ods. 1 C. s. p.), prejednal podané odvolanie v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených (ktorými je odvolací súd podľa § 379 a § 380 ods. 1 C. s. p., viazaný), bez nariadenia odvolacieho pojednávania, nakoľko nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že podané odvolanie je dôvodné.

25. Predmetom sporu je žalobcami v 1. a 2. rade uplatnené právo o určenie, že plán speňaženia pri speňažení majetku z konkurznej podstaty úpadcu IDEA NOVA, s.r.o., v konkurze zo dňa 01. 07. 2005 pri predaji podniku úpadcu v rámci 4. kola ponukového konania na predaj podniku úpadcu žalobcovi v 1. rade uzavretím zmluvy o predaji podniku zo dňa 19. 04. 2006, porušený nebol.

26. Odvolací súd z obsahu spisu (odôvodnenia na č. l. 118) zistil, že Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 4K/18/2005 zo dňa 04. 05. 2005 vyhlásil na majetok úpadcu IDEA NOVA, s.r.o. v konkurze, Novozámocká 224, Nitra, IČO: 36 533 769, konkurz. V poradí prvá správkyňa konkurznej podstaty, JUDr. Božena Ilavská, predložila konkurznému súdu návrh plánu speňaženia majetku z konkurznej podstaty, vrátane nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, nachádzajúcich sa v katastrálnom území L. A., a to jeho odpredajom mimo dražby na základe verejného ponukového konania (list zo dňa 01. 07. 2005 na č. l. 12 - 15). Krajský súd v Bratislave opatrením sp. zn. 4K/18/2005 zo dňa 18. 07. 2005 (č. l. 18 - 21), súhlasil s predajom majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu, a to mimo dražby za podmienok určených v pláne speňažovania predloženého správcom konkurznej podstaty dňa 01. 07. 2005 a schváleného opakovanou schôdzou konkurzných veriteľov konanou dňa 18. 07. 2005 tak, ako ho predložil správca v zmysle § 10 ods. 9 ZKV, podľa § 27 ods. 10 písm. a/ zákona ZKV ako podnik. Z vyhodnotenia 4. kola verejného ponukového konania (bez dátumu, na č. l. 26 - 27), vyhláseného na základe označeného opatrenia KS v Bratislave vyplýva, že ako kupujúci v 4. kole ponukového konania na predaj podniku úpadcu IDEA NOVA, s.r.o., bol vyhodnotený záujemca

REALITY OBCHODNÁ, a.s., so sídlom Vajanského 6, Trenčín, IČO: 36 347 493 (žalobca v 1. rade - pozn. odvolacieho súdu) s ponúknutou kúpnu cenou vo výške 90.000.000,-- Sk (slovom deväťdesiat miliónov slovenských korún). Na základe uvedeného mal správca a žalobca v 1. rade uzavrieť dňa 19. 04. 2006 zmluvu o predaji podniku (ktorá však súčasťou spisu nie je), na základe ktorej žalobca nadobudol vlastnícke právo k podniku úpadcu vrátane nehnuteľností, pôvodne vo vlastníctve žalobcu v 2. rade.

27. Odvolací súd ďalej zistil, že ako vlastníak nehnuteľností evidovaných v katastrálnom území L. A., na liste vlastníctva č. XXXX, je zapísaná spoločnosť pod obchodným menom H.O.S., správcovská s. r. o., so sídlom Centrum 5/9, Považská Bystrica, IČO: 36 352 624, ktorá prenajímala nehnuteľnosti spoločnosti Realsvit 1 s.r.o., IČO: 50 335 405 na základe zmluvy o nájme nehnuteľností zo dňa 28. 11. 2006 v znení dodatkov (č. 1. 30 a nasl.) a tá ich prenechala do podnájmu jednotlivým fyzickým a právnickým osobám. Spoločnosť H.O.S., správcovská s. r. o., IČO: 36 352 624 bola dňom 22. 12. 2017 vymazaná z Obchodného registra Okresného súdu Trenčín, z dôvodu prenesenia sídla do iného členského štátu EÚ. Zapísaná bola dňa 20. 10. 2017 Krajským súdom v Ústí nad Labem ako spoločnosť s ručením obmedzeným pod názvom H.O.S. správcovská s. r. o., so sídlom Kořenského 905/4, Střekov, Ústí nad Labem, Česká republika, IČO: 065 41 984, v súčasnosti pod názvom IDEA NOVA SE, so sídlom Záhřebská 562/41, Vinohrady, Praha, t. j. žalobca v 2. rade. Z obsahu žaloby vyplýva, že jeho majetok bol zapísaný do súpisu konkurznej podstaty úpadcu ako majetok tretej osoby.

28. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že na Krajskom súde v Bratislave je pod sp. zn. 9Cbi/2/2008 vedené konanie žalobcu H.O.S., správcovská s.r. o., IČO: 36 352 624 proti žalovanému Prvý správcovský dom, k.s., IČO: 36 533 769 (predchádzajúci správca úpadcu) o vylúčenie vecí zo súpisu konkurznej podstaty. Predmetné konanie je prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 27Cb/158/2007, v ktorom žalobcom je JUDr. Martin Aksamit, správca konkurznej podstaty úpadcu IDEA NOVA, s.r.o., IČO: 36 533 769 a na strane žalovaných je 6 sporových strán, z ktorých žalovaným v 6. rade je IDEA NOVA, s. r. o. so sídlom v ČR, IČO: 065 41 984 a predmetom konania je určenie neplatnosti zmluvy o predaji podniku, určenie neplatnosti kúpnych zmlúv, určenie vlastníckeho práva, určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva, určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom a určenie povinnosti vypratať nehnuteľnosti.

29. Je zrejmé, že žaloba žalobcov v 1. a 2. rade bola podaná za účinnosti C. s. p. (doručená súdu prvej inštancie dňa 29. 06. 2018) a súd prvej inštancie ju posúdil ako žalobu podľa § 137 písm. c/ C. s. p., t. j. ako žalobu na určenie, či tu právo je alebo nie je. Samotný petit žaloby znie na určenie, že „plán speňaženia pri speňažení majetku z konkurznej podstaty úpadcu z 01. 07. 2005 pri predaji podniku úpadcu v rámci 4. kola ponukového konania na predaj podniku úpadcu uzavretím zmluvy o predaji podniku zo dňa 19. 04. 2006, porušený nebol“. Zo žaloby vyplýva, že následkom tej skutočnosti, ak by plán speňaženia porušený bol, by bola absolútna neplatnosť zmluvy o predaji podniku dňa 19. 04. 2006.

30. Nová právna úprava v Civilnom sporovom poriadku v ustanovení § 137 písm. d/ zakotvila žalobu na určenie právnej skutočnosti. Právnymi skutočnosťami sú v zmysle § 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť. Pri určení právnej skutočnosti „hovorí“ rozsudok o tom, čo bolo v minulosti (nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti). U žalôb na určenie právnej skutočnosti nová právna úprava podmienila možnosť ich podania vtedy, ak požadované určenie právnej skutočnosti vyplýva z osobitného právneho predpisu, najmä z hmotného práva (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 505).

31. Z obsahu žaloby a žalobcami formulovaného petitu vyplýva, že by mohlo ísť o žalobu na určenie právnej skutočnosti, a to, že „plán speňaženia pri speňažení majetku z konkurznej podstaty úpadcu z 01. 07. 2005 pri predaji podniku úpadcu v rámci 4. kola ponukového konania na predaj podniku úpadcu uzavretím zmluvy o predaji podniku

zo dňa 19. 04. 2006 (teda skutočnosti, ktorá sa stala v minulosti - pozn. odvolacieho súdu), porušený nebol“.

32. Odvolací súd dáva do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/268/2019 zo dňa 25. 11. 2020, ktorý v bode 16. odôvodnenia uviedol, že „Pri riešení procesnej prípustnosti žaloby podľa § 137 písm. c/ CSP a/alebo podľa § 137 písm. d/ CSP je nutné zaoberať sa otázkou, z akého právneho vzťahu žalobkyňa vyvodzuje v konaní ňou uplatňovaný nárok (t. j. predmet konania), následne tento vzťah dôsledne analyzovať a nakoniec správne vyhodnotiť a posúdiť po právnej stránke. Za účelom zabezpečenia podkladov, nevyhnutných pre tento postup, ukladá zákon žalobkyni povinnosť uviesť vždy už v žalobe rozhodujúce skutočnosti. Tie majú súdu umožniť, aby daný právny vzťah a z neho vyvodzovaný nárok analyzoval a právne kvalifikoval z aspektov významných tak pre posúdenie rôznych otázok procesnej povahy (napr. obsah žaloby, právomoc, príslušnosť, procesná subjektivita), ako aj pre prípadné posúdenie veci samej. Žalobkyňa je povinná svoj nárok skutkovo vymedziť, nemusí ho však právne vyhodnotiť a zdôvodniť (ak ho predsa len v žalobe právne posúdi, súd daným posúdením nie je viazaný.) Je totiž vecou súdu, aby v zmysle zásady „iura novit curia“ podal právnu kvalifikáciu uplatňovaného nároku. Pre analýzu právneho vzťahu strán a posúdenie jeho povahy z hľadiska obsahu žaloby na prejednanie a rozhodnutie o nároku, ktorý žalobkyňa vyvodzuje z tohto právneho vzťahu, je tak rozhodujúce obsahové hľadisko, teda akú povahu majú práva a povinnosti strán tvoriace obsah právneho vzťahu (5Cdo/120/2017). Inak povedané predmet konania (resp. obsah žaloby) nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitum), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami - opisáním skutkového deja (causa petendi). Na základe žalobného návrhu a opísania skutkového deja možno individualizovať predmet konania. Súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami žalobcov v spore. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh.“

33. Vzhľadom na vyššie uvedené, úlohou súdu prvej inštancie bolo prioritne posúdiť, pod aký procesný režim treba podradiť prejednávajúcu vec, teda či pod procesný režim ustanovenia § 137 písm. c/ alebo písm. d/ C. s. p. Keďže C. s. p., pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z osobitného predpisu, bolo úlohou súdu prvej inštancie (za účelom ustálenia predmetu sporu) žalobcov o nedostatkoch nimi podanej žaloby poučiť a vyzvať ich, aby nedostatky (vady) odstránili v súdom určenej lehote postupom podľa § 129 C. s. p. Z právnej teórie vyplýva, že žalobný návrh znejúci na určenie právnej skutočnosti, ktorý z osobitného predpisu nevyplyva, je potrebné považovať za vadný. Pokiaľ vady žaloby nie sú odstránené, súd žalobu odmietne (§ 129 C. s. p.), ibaže pre tento nedostatok možno v konaní pokračovať. Súd prvej inštancie uvedeným spôsobom nepostupoval a hoci dospel k záveru o potrebe zamietnutia žaloby, stalo sa tak z dôvodu neosvedčenia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, keď žalobu podradil pod procesný režim ustanovenia § 137 písm. c/ C. s. p.

34. Podľa § 380 C. s. p., odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný (ods. 1).

Na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (ods. 2).

35. Procesnými podmienkami sa (okrem iného) rozumejú vecné procesné podmienky, ktorými sú existencia návrhu na začatie konania a splnenie poplatkovej povinnosti. Vyplyvajú z uvedeného, keďže existencia návrhu na začatie konania, vrátane jeho náležitostí (resp. ich absencia), je vadou, na ktorú odvolací súd prihliadne aj bez návrhu, odvolací súd sa predmetnou okolnosťou zaoberal aj bez toho, že by námietka v uvedenom smere bola odvolateľmi uplatnená.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cbi/2/2018-230 zo dňa 23. 06. 2020, napadnutý odvolaním žalobcov v 1. a 2. rade, podľa § 389 ods. 1 písm. a/ C. s. p., zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 C. s. p., vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní je súd prvej inštancie právnym názorom odvolacieho súdu viazaný (§ 391 ods. 2 C. s. p.). Zrušením rozsudku prvoinstančného súdu sa konanie dostáva do štádia, kedy bude súd o žalobe žalobcov opakovane konať a rozhodovať; bude jeho úlohou v ďalšom konaní postupovať v

odvolacím súdom naznačenom smere, a teda vysporiadať sa s procesným režimom, pod aký žalobu podradíť; v prípade ustálenia, že by mohlo ísť o žalobu na určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ C. s. p., a súd zistí, že žalobný návrh je vadný pre neexistenciu osobitného predpisu, z ktorého možnosť domáhať sa určenia právnej skutočnosti vyplýva, bude potrebné žalobcov o vadách podanej žaloby poučiť a vyzvať ich, aby v súdom určenej lehote tieto odstránili. Neoddeliteľnou súčasťou ďalšieho konania prvoinstančného súdu bude rozhodnutie o žalobe dôsledne, riadne a presvedčivo odôvodniť.

37. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 ods. 1 C. s. p., prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha [dovolací návrh (§ 428 C. s. p.)].

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).